

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. กลุ่มเป้าหมาย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีดำเนินการวิจัย
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระคณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ(Backward Design)
3. เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเรียนสาระคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 โดยใช้การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่องตัวประกอบของจำนวนนับ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า เกณฑ์ ร้อยละ 80

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านหนองอุ่น อําเภอกันทรลักษ์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 22 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มี 3 ชนิด คือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ(Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง พัฒนาตามคู่มือครุภัณฑ์คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 หมายความว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นำข้อมูลพร้อมมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว กับนักเรียนที่เคยเรียนเรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ มาแล้ว คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาสีนวน จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ผลปรากฏว่า

1.1 นักเรียนมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) และนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานจนสำเร็จ ซึ่งอาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบมาเป็นอย่างดี มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และ นักเรียนรู้เป้าหมายปลายทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจน มีสื่อที่ตรงตามเนื้อหาและน่าสนใจทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างไปจากเดิม

1.2 แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกเหมาะสม จำนวน 40 ข้อ จึงขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือกไว้เพียง 30 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.89

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าอำนาจจำแนกเหมาะสมทั้ง 25 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.64 ผู้วิจัยจึงได้จัดพิมพ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียน ต่อไป

2. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ ไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านหนองอุ่ม จำนวน 22 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ และตรวจเก็บคะแนนไว้ (เพื่อหาค่าตัวชี้วัดประสิทธิผล)

2.2 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15

อภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัยโดยทดลองแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบข้ออกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ในการเรียนการสอน ทำให้ได้ข้อสรุปที่จะนำอภิปรายดังนี้

- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบข้ออกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ $89.91/89.55$ หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อย ทั้ง 15 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.91 และนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 89.55 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบข้ออกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบข้ออกลับ (Backward Design) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการออกแบบ อย่างมีระบบและมีวิธีการที่เหมาะสม เริ่มต้นแต่การวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ เนื้อหา เพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ คือกำหนดความรู้หรือมาตรฐานความรู้ว่าผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องอะไร สาระหรือความรู้อะไรที่ควรเป็นความเข้าใจที่คงทน กำหนดมาตรฐานด้านการปฏิบัติ หรือหลักฐานการแสดงออกของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นหลักฐานการแสดงออกที่ยอมรับได้ และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการกำหนดหลักฐานการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้นี้ทักษะกระบวนการตามมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนด กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างเหมาะสม หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยการตรวจสอบการแสดงออกของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ ด้วยการประเมินผลตามสภาพจริงและการทดสอบประเภทเพียงตอบ صدقสั่งกับการศึกษาด้านค่าวัดส่วน รายงานที่ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้ เรื่องการเรียน เล่าเรื่องวรรณกรรมห้องถินอีสาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพยุห์วิทยา อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้รูปแบบ Backward Design เทคนิค WHERE TO และวิธีเขียนแบบกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า ผลจาก การจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ $83.10/80.09$

และ ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับสุคส่วน ราชมนตรี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเพิ่มเติมเรื่องวรรณกรรมห้องถินอีสาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพบุพิทยา อำเภอพบุพิทักษ์ จังหวัด ศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้รูปแบบ Backward Design เทคนิค WHERE TO และวิธีเขียนแบบกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายหลังเรียนมากกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรีย์ ร่วมคิด (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาฐานรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบขั้นตอนกลับ และการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการออกแบบการสอนสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวิชญาร์ ไทยราชา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การใช้การออกแบบการเรียนรู้แบบขั้นตอนกลับ เพื่อวางแผนการศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั่วชั้นที่ 4 เพื่อศึกษาการใช้กระบวนการวางแผนศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยการออกแบบการเรียนรู้แบบขั้นตอนกลับของนักเรียนชั่วชั้นที่ 4 ผล การศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถวางแผนเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผ่านกระบวนการ การเรียนรู้แบบขั้นตอนกลับ โดยกำหนดเป้าหมายไว้ล่วงหน้า แล้วปฏิบัติตามแผน การที่นักเรียนได้กำหนดเอง ทำให้มีความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อได้ดี สอดคล้องกับเบญจลักษณ์ พงศ์พัชรศักดิ์. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design. ผลการศึกษาพบว่า 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบขั้นตอนกลับ (Backward Design) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$; $S.D. = .37$) ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบขั้นตอนกลับ (Backward Design) ที่สร้างขึ้น ผู้สอนได้ออกแบบมาเดิมเป็นอย่างดี โดยจัดลำดับความรู้ เนื้อหาสาระทักษะกิจกรรม การแสดงออกของนักเรียนจากที่ นักเรียนคุ้นเคย ง่าย เข้าใจ มองไปยังความรู้ เนื้อหาสาระ ทักษะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำวิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และสาระอื่น ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน และระดับชั้นอนุป級
- 2.2 ควรศึกษาค้นคว้า เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) กับวิธีสอนหรือรูปแบบการสอนอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY